

TALLAFERRO

REVISTA D'INFORMACIÓ I OPINIÓ VILATANA

ANY 3 - N.º 15 - BESALÚ - MAIG-JUNY 1986

EDITORIAL

Som massa bons! Ens passem la vida treballant per poder aconseguir una forma de viure una mica decent. Algú, fins i tot es pot permetre el luxe d'estalviar uns diners per poder-se comprar el vídeo o la televisió en color.

Treballar i treballar per anar millorant el nostre patrimoni dia a dia.

Aquesta, és la situació normal de qualsevol família fins el dia en què un pispa graciós, decideix atacar aquesta tranquil·litat familiar entrant a casa teva (amb tota la barra) i enduent-se'n tot el que li fa peça del que hi ha a la vivenda.

Això, sí és que aquest personatge també és bo, ja que si porta la mala, o li sembla que el disbarat no és prou gros, pot aixafar tot el que l'envolta en un tres i no res.

Som massa bons, perquè deixem circular tranquil·lament aquesta gent pel nostre poble quan només ens fan mal, ja que desconeixem la seva identitat i també qui serà la seva pròxima víctima.

Ah!, això sí. Aquestes persones tenen el do d'aconseguir atemorir tota una població, i fer-la anar de bòlit l'endemà d'un robatori.

-Hi ha una lloca grossa! -diuen uns-. -Se les saben totes! -diuen uns altres-. -Encara que els agafin no els faran res! -diuen uns tercers-.

És veritat que tenim entre nosaltres una lloca grossa?, un personatge que viu entre nosaltres i que vigila contínuament quina en farà? Que se les sap totes, és ben clar. I si no, com s'expliquen els darrers robatoris que hem patit?

I d'això que si els agafen no els fan res, és veritat o no són més que comentaris? Potser val la pena esbrinar-ho!

El que està molt clar, és que un dia o altre aquesta lloca caurà, perquè una relliscada la té tothom! I quan arribi aquest dia i les veus comen-

cin a córrer, la lloca ja no podrà covar els seus ous al nostre poble perquè no creiem que tingui el cap tan alt com per aguantar les mirades de tothom, ni prou ulls com per veure com a ell se li tanquen totes les portes!

Però, i mentrestant això arriba? Perquè pot tardar molt a caure! Tenim prou vigilància al nostre poble?, perquè si no és així potser que ens comencem a espavilar!

¿Seria factible per a Besalú tenir serenos que es passeessin pel poble protegint els béns dels qui estan dormint?

S'ha de demanar al Govern Civil que ens faciliti més vigilància? ¿O, tanmateix, hauríem de demanar que els Mossos d'Esquadra tinguessin més funcions que la de vigilar centres oficials o amenitzar les festes locals amb la seva presència?

¿O potser el millor seria organitzar torns de vigilància entre tots, fent alguna visita també als horts de tant en tant? Perquè també allí reben la visita de les aus rapinyaires, que sempre arpleguen el que els fa peça!

El que hem de pretendre és que els nostres béns no passin tan fàcilment i descaradament a mans d'un altre amo. Tanmateix, haurem de deixar d'ésser tan bons, que els pispes són molt vius!

ÍNDEX

Editorial.....	1
Pàgina literària.....	2
Besalú i la Guerra Gran.....	3
Informació Municipal.....	4 i 5
Homenots.....	6 i 7
Informació local.....	8, 9, 10 i 11
Còmics.....	12

NOTA: «Tallaferro» no es responsabilitza necessàriament de l'opinió que expressin els articles signats.

L'IGNASI

Un vell caduc, xaruc,
de rostre magre,
es queixa molt
de la salut
que se li escapa.
Té el color groc
de taronja agra.
Tot ell es dol
en la paraula,
que's de vinagre.
Quan crida fort
perquè el cos
li ho demana,
tot el foc
que porta a dins
cremant li surt
per la mirada.

Malalt i prim
fet una fúria,
s'alça del llit
i amb un parrac
es cobreix l'ànima.
Feix de serments
dintre d'un sac,
només els ulls
tots sols li parlen.

Vell i dolgut,
el seu somriure
encara murri
se'ns encomana
i quan s'emporten
el cos malalt,
cansat de viure,
hi ha quelcom
de dintre nostre
que marxa amb ell.
Déu l'acompanyi!
Malalt i vell,
fruit d'un malson.
Perdem l'Ignasi!

Francesc Ventura i Siqués
Barcelona, 7-II-84

UN DIA DE PLUJA VIST PER UN GOS URBÀ

—Què és, això?—. Va ser el primer que em vaig preguntar en veure que l'aigua, que tan poc m'agradava, m'empaitava allà on fos.

Corria sense alè, carrer amunt, carrer avall, però no podia fugir, no podia evitar que aquella aigua em mullés, com ho havia fet dies passats la que baixà sense avisar d'una finestra.

Em vaig aixoplugar sota un balcó, a resguard de les gotes fredes que durant tanta estona m'havien fet voltar com una baldufa.

Des d'allí podia observar, observar la ziga-zaga dels neteja-parabrises dels cotxes, que tantes altres vegades em feien admirar, però que avui no em podien treure del meu petit món, no em podien impedir de mantenir els ulls oberts per admirar el que era un carrer amb presses.

Vaig aixecar el cap per veure d'on provenia l'aigua que feia anar tan de pressa les persones i a poc a poc els cotxes.

Davant els meus ulls s'estenia un cel gris, fosc, que es posava d'acord amb els edificis, tan diferent del que de vegades havia admirat, que era d'un blau intens. Abçort, vaig abaixar el cap. I la meva atenció es va centrar en un noi que, sota la pluja, corria i corria, tal com jo havia fet instants abans.

Les gotes li baixaven pel front i li relliscaven galtes avall, fins a perdre's en el sòl, on es començaven a formar el que més tard deuriem arribar a ésser basses.

De sobte, i tal com havia començat, va anar parant de ploure, i el sol va lluir entre els núvols, que s'anaven esgarriant.

Vaig sortir del meu refugi, i la resta del dia me la vaig passar voltant pels carrers.

Era el primer cop que havia vist ploure

Maite Balateu i Sarola
8è. d'EGB

QUAN JA NO ES POT FER RES PER EVITAR-HO

S'obren les portes de metall,
apareixen els inquisidors vestits
de mòmia.

Tot és un silenci de cementiri blanc.
A un, sols resta fugir, nu, ribera amunt, sol avall.
Del fusell dels monstres s'escapa foc i plom,
plom i sang,
sang i foc.

El tret esquinça les gotes
i fa llavor dintre l'esquena, recent ferida.
Esclaten a riure tots els impotents
mentre la imatge de la raó
jeu arran de terra, desengrunant la salabor
de la calç.

I plou, i la pluja cau,
forjant estàtues de marbre.

Seguidament torna a caure.
Els núvols se senten ofesos
i ploren fins a esclatar.

Fèlix te Cat

OFICINA MUNICIPAL DE TURISME

Horari:

De 10 a 2 (matí)

De 4 a 8 (tarda)

Diumenges tarda, tancat.

BIBLIOTECA

Horari:

De 6 a 9, cada dia menys dilluns.

De 10 a 1, els dissabtes.

Diumenges i dilluns, tancat.

AJUNTAMENT

D'11 a 3 matí (horari d'estiu)

BESALÚ I LA GUERRA GRAN (1793-1795)

Al llarg de la història, la vila de Besalú ha sofert en diverses ocasions l'agressió de les tropes franceses. L'antiga vila comtal, situada en un lloc militarment estratègic, fou sempre un punt clau en els diferents conflictes bèl·lics que ens enfrontaren als nostres veïns.

A finals del segle XVIII, quan la vila semblava que havia iniciat un general redreçament, l'activitat quotidiana es va veure de nou perturbada amb la notícia d'una altra guerra, ara amb la jove República Francesa.

Efectivament, la França de la Revolució, després d'haver guillotinat Lluís XVI acusat de conspirar amb l'estranger, anà declarant la guerra als monarques europeus, entre ells Carles IV d'Espanya (7-III-1793). S'obria així un període de tres anys de guerra que els nostres avantpassats, recordant l'atrocitat, batejaren amb el nom de Guerra Gran. Catalunya, i més concretament les nostres contrades, tornarien a ésser, un cop més, escenari de la por, la lluita i la destrucció.

De bell antuvi, però, l'entusiasme popular s'estengué arreu del Principat, i amb ell les llistes de donatius i de voluntaris per a la Guerra. Els capellans, des de dalt de les troncs o amb les armes a la mà, canalitzaren el sentiment del poble contra l'heretgia revolucionària: es tractava de barrar el pas a les idees ultrapirinenques capaces de modificar aquell model de societat secularment arrelat a la nostra terra.

Entre la llarga llista de donatius, trobem també l'oferiment que l'abat de Besalú fa del seu monestir per a hospital.

Els primers mesos de guerra, embolcallats per l'eufòria inicial, foren favorables als espanyols que, comandats per Ricardos, obtingueren un seguit de victòries importants al Rosselló. Besalú aviat se'n féu ressò, i el 16 de juny d'aquell any el prior de Santa Maria celebrava un solemne ofici *«cantándose un Tedeum en acción de gracias al Dios de los Ejércitos que se dignó darnos seis victorias en el poco tiempo ha que dura la guerra»*.

Tanmateix, les coses no trigaren gaire a canviar, i Besalú es veié aviat alterat per l'ambient de guerra. La proximitat dels francesos inquietava tota la comarca, i un autèntic pànic s'apoderà de la població, sobretot després de conèixer el saqueig de Camprodon i Ripoll. El propi abat Vilosa, no creient-se segur a Besalú, fugí a Barcelona, i els monjos procuraren també, per a la seva seguretat, dispersar-se per les cases particulars; també el Capítol de Santa Maria procedí a amagar la Veracreu i altres relíquies de l'esmentada església.

El 21 de juny de 1794 els francesos del general Lemoine saquejaren Besalú. Malgrat no tenir-ne quasi notícies, sabem que el general Dugomier, felicitant Lemoine pel pillatge del monestir, es lamentava que no haguessin estat respectats els signes externs *«de un culto que alcanzaba en los catalanes los caracteres de idolatria»*.

Una de les víctimes d'aquell fatídic dia fou en Bartomeu Quer i Caulas d'Illà, pagès, que *«fugint dels francesos que entraren en la vila de Besalú y volent passar lo riu Fluvià que anava gros se negà»* en les turbulentes aigües.

L'examen dels llibres parroquials de defuncions, dels quals hem extret l'anterior notícia, ens confirma l'anormalitat d'aquells anys: El nombre de defuncions, ja siguin conseqüència directa o indirecta de la guerra, contrasta notablement amb el dels anys ante-

riors i posteriors a la contesa. En ells es detecta també la presència a Besalú de gent refugiada, procedent tant del sud de França com dels amenaçats poblets de l'Empordà, així com la de soldats que, després de ser ferits al front, són traslladats a l'hospital de Besalú d'on molts ja no sortiren amb vida.

A mesura que transcorria el temps, la guerra anava tombant a favor dels francesos. A les darreries de 1794, l'ocupació de l'Empordà feia cada dia més crítica la situació del Principat. Per això, per tal d'elaborar un pla general de defensa, es constituí a Barcelona una Junta de Diputats dels corregiments catalans. A l'assemblea d'aquests diputats, a la qual *«concurrió lo más granado de cuanto podía personificar la tradición catalana»*, els representants pel partit de Besalú foren el notari Abdó i Boy, i Don Ildefons de Falgars.

Entre els acords presos per l'assemblea destaca la creació d'uns cossos de «miquelets», en total 20.000 homes, que rebrien el nom de «Tercios de Catalunya».

En començar l'any 1795 es formaren a tots els caps de partit, i entre ells Besalú, juntes d'armament o defensa que tingueren cura d'allistar els vint batallons acordats.

El Terç de voluntaris pel partit de Besalú estava format per 902 homes, dels quals 22 eren veïns de la pròpia vila de Besalú. La major part d'aquests eren gent del camp, però també hi havia algun teixidor, rajoler, sabater i fins i tot un pintador d'indianes. Com a curiositat, podem dir que quasi la meitat d'aquests bisuldencs presentaven símptomes d'haver passat la verola, i que només set sabien escriure. L'Antoni Manyach, per exemple, un jove rajoler de quinze anys, era el timbaler de la 8ª Companyia, mentre que l'il·lustre Joan Llaudes capitanejava la 10ª.

Aquests miquelets, homes del país i per tant bons coneixedors del terror que trepitjaven, obtingueren meritòries accions en les boscúries frontereres on es combatia.

Besalú no arribà mai a ésser ocupat durant el conflicte, però sí que tornaria a ésser atacat. Era la matinada de l'1 de març de 1795, quan la columna francesa, constituïda per 7.000 homes, 300 cavalls i quatre peces d'artilleria, es disposava per a l'atac. Aquesta vegada, però, no tingueren gaire sort puix que l'enèrgica acció de les tropes espanyoles, acantonades al llarg del Fluvià, els feren retrocedir precipitadament cap a Figueres.

Segons diuen els comunicats de guerra, els francesos atacaren Besalú *«sin apoderarse de los depósitos de grano, sin hacer prisionero alguno, antes bien abandonando veinte cajones de cartuchos»*.

Les batalles de Pontós i del Fluvià, on amb èxit participaren els nostres miquelets, foren les últimes d'aquesta guerra. Després de la recuperació de la Cerdanya, el 22 de juliol de 1795 se signava a la ciutat suïssa de Basilea la pau franco-espanyola. La República Francesa es comprometia a restituir a Carles IV els territoris conquerits, és a dir, l'Empordà i la Vall d'Aran.

Darrera aquella Pau, quedaven tres anys de calamitats i sofriment que els nostres pobles de mica en mica anaren superant. No obstant això, aquella Guerra Gran fou tan sols el trist preàmbul d'una altra de pitjor i més llarga, que esclataria tretze anys després: La Guerra del Francès (1808-1814) en la qual Besalú pagaria encara més cares les conseqüències del conflicte.

Santi Soler i Simon

INFORMACIÓ MUNICIPAL

ESPECIAL ESCOMBRARIES

Com ja vam informar en l'anterior «Tallafarro», les escombraries de la comarca continuen en primer pla d'atenció ciutadana.

Fa pocs dies, l'Ajuntament de Beuda presentà al Consell Comarcal de Muntanya un acord del Ple, aprovat per majoria absoluta dels seus membres (vegeu text que segueix) en el qual demanava la instal·lació d'un **abocador sanitari controlat** en el seu terme municipal a canvi de compensacions.

El Consell Comarcal de Muntanya acceptà la proposta i traslladà l'acord a cada Ajuntament perquè es pronunciés al respecte.

L'Ajuntament de Besalú, després de debatre el tema en sessió plenària, i veure'n pros i contres, deixà el punt sobre la taula perquè els representants i el propi Ajuntament obtinguessin més informació sobre el tema.

Cal dir que, amb tot, l'Ajuntament havia instat el Consell Comarcal perquè donés la màxima informació sobre les escombraries, i elaborés un dossier explicant tota la problemàtica.

Just aquests dies, a Besalú, per part de la gent mateixa del poble, es convocà un acte públic a l'antic hospital de Sant Julià, on participaren més de dues-centes persones, en el qual es demanà la màxima informació a les institucions i a l'Ajuntament sobre l'abocador de Beuda, i també es demostrà la negativa de la gent de Besalú a la instal·lació de l'abocador sanitari controlat al Clot de les Mules.

De l'esmentada assemblea sortí una comissió de gent voluntària que està treballant el tema.

Nosaltres, com ja teníem previst, volem donar tota la informació sobre abocadors i problemàtica de les escombraries. Tot seguit us presentem una informació facilitada pel Consell Comarcal, del per què s'ha triat un abocador controlat com a solució al problema de les escombraries, i l'altra, un extracte de l'acta de l'Ajuntament de Beuda.

PER QUÈ S'HA TRIAT UN ABOCADOR SANITARI CONTROLAT

És, senzillament, per una qüestió econòmica. Un informe realitzat pel MOPU (Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme) l'any 1981 ens ofería els següents resultats:

Sistema d'eliminació	Cost inversió instal·lació per tm./dia	Cost explotació per tm
Abocadors controlats	250.000	100-200
Planta de compost	1.000.000-1.500.000	200-400
Incineració simple	2.000.000-2.500.000	600-800
Incineració amb recuperació d'energia	3.000.000-3.700.000	700-1.100

Les despeses d'eliminació a Bèlgica, per exemple, són les següents:

Sistema	Residus tractats	Cost ptes./tm.
Abocadors controlats	78%	330-880
Incineració	10%	1.600-2.200
Compostatge	1,5%	1.400-2.200

Com es veu, hi ha una gran diferència i dispersió en les xifres. La raó fonamental és que en aquest tipus de matèries no té sentit donar valors mitjans; cal fer referències casuístiques i concretes, perquè si no es podrien trobar tants casos que qualsevol valor podria ésser cert. Recordeu que a Espanya hi ha 3.949 municipis amb població entre 1.000 i 100.000 habitants, i per això es pot presentar qualsevol situació i cas.

Respecte a les tecnologies d'eliminació, tot i que n'hi ha moltes, convé recordar que en municipis o mancomunitats de municipis de les dimensions i característiques dels que estem estudiant, amb població entre 1.000 i 100.000 habitants, llevat de casos excepcionals, el sistema més adequat és el d'abocadors sanitariament controlats. La majoria d'aquests pobles hauran d'adoptar aquesta solució.

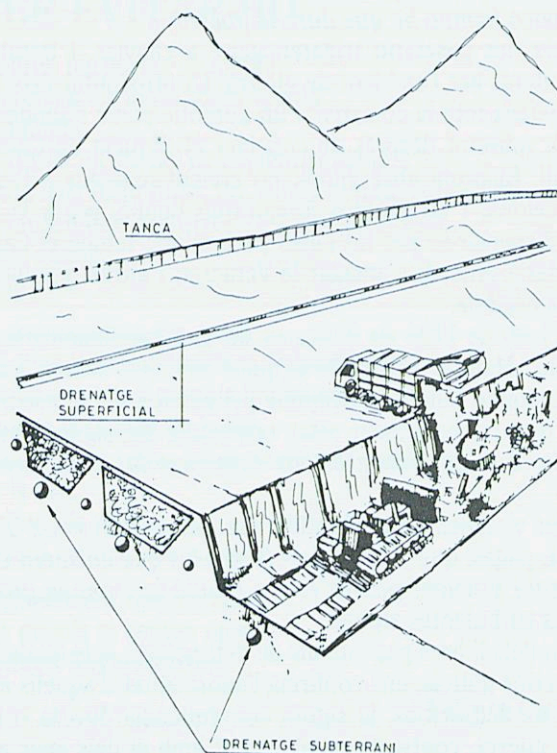
En casos en què no hi hagi terrenys adequats, ni tan sols estudiant una comarcalització dels serveis no es pot recórrer a la incineració, encara que sigui simple, sense recuperació d'energia.

La incineració amb recuperació d'energia és molt més costosa i necessita partir, com a mínim, d'un tractament de 500 tm/dia, xifra molt allunyada de la que es pot produir en aquests nuclis urbans.

Amb les plantes de compost passa quelcom semblant. També necessiten un mínim de tractament de residus d'unes 300 tm/dia, o com a mínim 100 tm/dia. Per això només seria aconsellable aquesta solució en el cas que s'integressin diversos municipis, però tot i això els costos de transport podrien resultar massa alts. Recordem que a la Garrotxa se'n fan 40 tm/dia.

Les plantes de reciclatge en aquest tipus de ciutats no tenen sentit, per falta de dimensió i d'infraestructura.

Del llibre «Gestió de residus sòlids» (MOPU), any 1981.

BEUDA DEMANA LA INSTAL·LACIÓ DE
L'ABOCADOR SANITARI CONTROLAT
A CANVI DE COMPENSACIONS

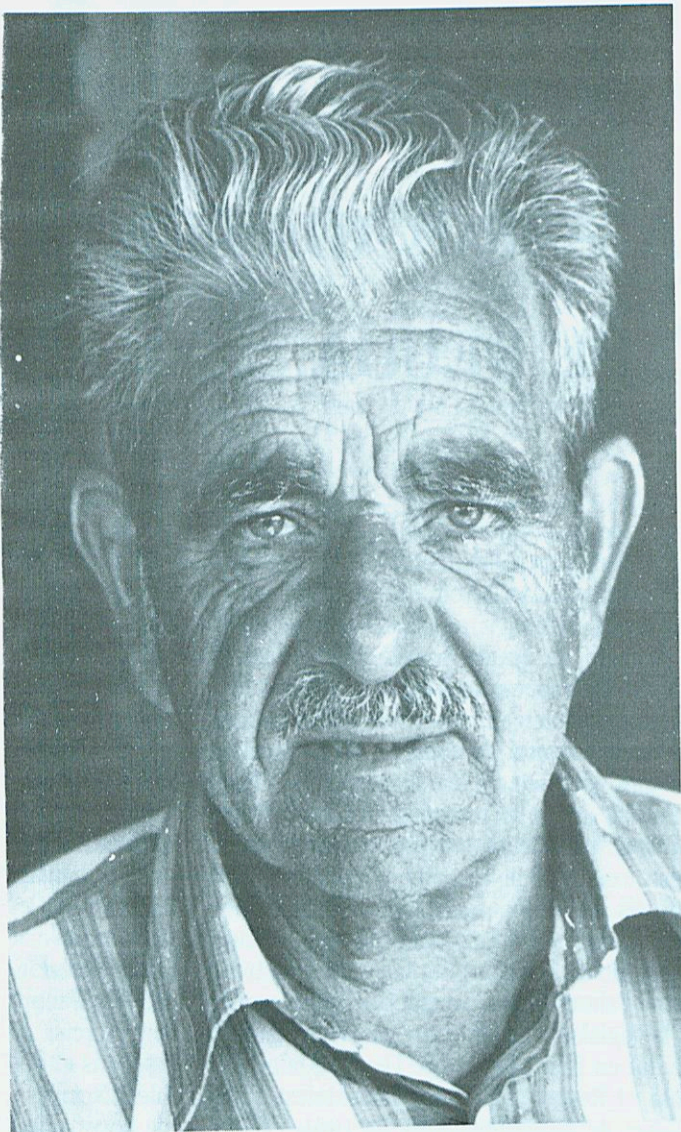
EXTRACTE DE L'ACTA APROVADA PER L'AJUNTAMENT DE BEUDA

La majoria dels pobles de la comarca de la Garrotxa han patit i pateixen d'una forma molt agreujada una problemàtica que tothom coneix, com és la de l'eliminació dels residus sòlids i el seu posterior tractament, problemàtica que cal resoldre amb urgència. Fins ara s'han realitzat diferents estudis amb la intenció de trobar un lloc d'emplaçament idoni on instal·lar el sistema d'eliminació de residus. La majoria d'ells han estat rebutjats pels pobles escollits, i han caigut en un fracàs estrepitos, ja sigui per una manca d'anàlisi seriosa i profunda, ja sigui per altres causes en què ara no convé entrar. En el darrer estudi realitzat per l'empresa T.V.R., S.A., la contractació i l'adjudicació del qual va ésser tramitada pel propi Consell Comarcal de Muntanya de la Garrotxa, després que així ho acordés per unanimitat en el seu Ple, un dels pobles, en primer lloc retinguts per a la instal·lació d'un abocador sanitari controlat és el municipi de Beuda. Aquest estudi, com tothom sap, ha estat realitzat amb una seriositat i exemplaritat professional i tècnica totalment fora de dubte, fins al punt que ha obtingut els elogis del Consell mateix i el suport unànime de la Junta de Protecció de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Crec, doncs, que cal plantejar-se d'una forma responsable tota la qüestió a fi de cercar una solució ràpida en pro i benefici de la comarca. A prendre aquesta decisió que penso que implicarà una consolidació del fet comarcal, amb un millorament de les relacions institucionals, arraconant definitivament apassionaments, rancors i malentesos, m'hi han portat les següents consideracions: –El fet que s'adopti un acord sobre la instal·lació d'un sistema d'eliminació d'escombraries –concretament l'**abocador sanitari controlat**– en aquest terme municipal, és donar una ajuda important a la majoria de pobles de la comarca que tenen plantejats greus problemes d'eliminació d'escombraries. De cop implica la resolució d'una qüestió que semblava impossible de solucionar. D'altra banda i automàticament, suposa la clausura i el segellament de tots els abocadors incontrolats i salvatges dispersos arreu de la comarca, que ocasionen greus perjudicis a l'entorn el qual tothom té l'obligació de vetllar i conservar. Un abocador sanitari controlat, no és un lloc on es van a llençar les escombraries d'una manera incontrolada i irracional. Tot el contrari: si es compleixen totes les condicions i els controls que marca la llei, que penso que s'han d'exigir obligatòriament, no suposa cap perjudici ni impacte greu a la població i a l'entorn.

Evidentment, aquesta decisió només pot ésser acordada si es concedeixen compensacions i contrapartides suficients, ja que, és clar, si un municipi presta un servei a un altre poble o pobles que ells no poden prestar ni solucionar, és lògic que com a contraprestació obtingui uns beneficis. És per això que demana als assistents que votin favorablement la proposta que els presenta i que es concreta en els següents acords: **PRIMER:** L'Ajuntament de Beuda constata la necessitat de solucionar definitivament la problemàtica dels residus sòlids de la comarca de la Garrotxa, i

per això, de conformitat amb l'estudi elaborat per l'equip T.V.R., S.A., proposa com a lloc d'instal·lació de l'abocador controlat per a la comarca de la Garrotxa el paratge conegut amb el nom de «Clot de les Mules», situat en el seu terme municipal. **SEGON:** L'Ajuntament de Beuda només accepta la instal·lació i posterior explotació de l'**abocador sanitari controlat** en el seu terme municipal, si es compleixen les següents condicions: –**L'abocador sanitari controlat haurà de complir obligatòriament totes les condicions que estableixen les disposicions vigents quant a abocadors.** –A fi de poder comprovar l'observància del que s'ha dit, l'Ajuntament de Beuda sempre que vulgui podrà nomenar un tècnic per examinar el compliment de les condicions que han de reunir els abocadors sanitaris controlats, les quals sempre es podran exigir. –L'Ajuntament de Beuda haurà d'ésser informat àmpliament de les diferents fases de construcció de les instal·lacions de l'abocador. –Correspon a l'Ajuntament de Beuda, d'acord amb la legislació vigent, atorgar la llicència per a l'exercici de l'activitat en base al Projecte Tècnic que es presenti segons el que disposa el Reglament d'Activitats Molestes, Insalubres, Nocives i Perilloses de 30 de novembre de 1961, i llicència de construcció d'acord amb la legislació urbanística. –Com a conseqüència de la prestació del servei d'abocadors que beneficia tots els pobles de la comarca, el municipi de Beuda haurà de percebre un cànon que s'haurà d'estipular en la quantitat de vint cèntims per quilo (200 ptes. per tona). –Atès que la **Generalitat de Catalunya**, d'acord amb el Pla Director de Residus Sòlids, està interessada a solucionar aquesta qüestió per a tota la comarca, aquesta **s'haurà de comprometre formalment a sufragar en la seva totalitat les despeses que originin les següents obres:** –Construcció d'una carretera de cinc metres d'amplària de Beuda a la Mare de Déu del Mont, al nivell de Falgars. –Restauració, rehabilitació i consolidació de les esglésies romàniques de Beuda, Lligordà i Segueró, totes dintre del terme municipal de Beuda. –Arranjament i pavimentació de la carretera de Beuda a Segueró. –Compromís formal per part de la Generalitat de Catalunya que la carretera de Beuda a la Mare de Déu del Mont començarà a executar-se el mateix moment en què s'iniciaran les obres d'instal·lació de l'abocador. –Els llocs de treball que pugui originar la instal·lació de l'abocador seran ocupats preferentment per residents al municipi de Beuda. **TERCER:** Condicionar l'efectivitat de l'acord adoptat sobre l'emplaçament de l'**abocador sanitari controlat** al municipi de Beuda, al compliment estricte de les condicions abans esmentades. **QUART:** Traslladar aquests acords al Consell Comarcal de Muntanya de la Garrotxa perquè, en base al seu contingut, resolgui el que cregui més convenient.

Posada a votació la moció, donà el següent resultat: quatre vots a favor de la moció i un vot en contra. Per tant, queda APROVADA LA MOCIÓ DE L'ALCALDIA en la forma esmentada, o sigui, pel quòrum legal.

HOMENOTS

«ELS SERENOS»

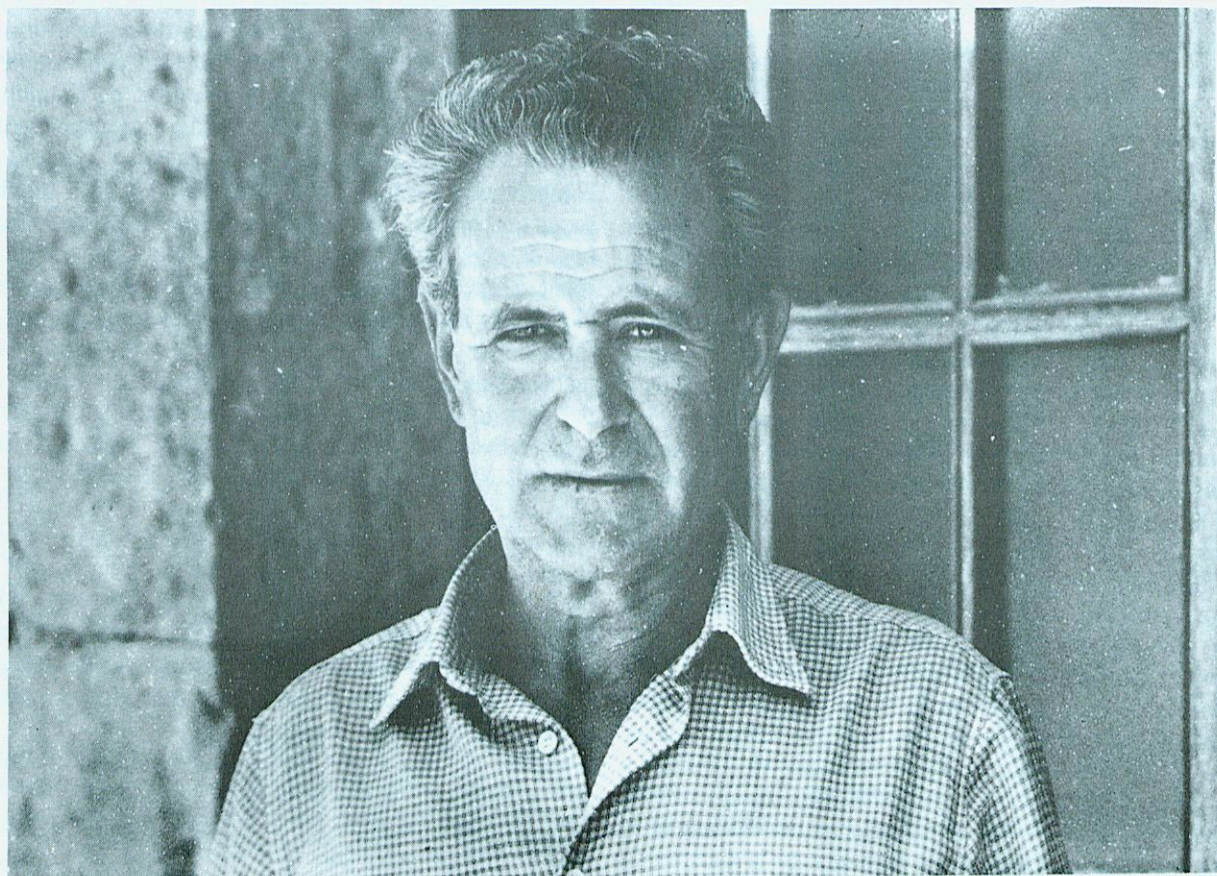
Hi ha temes que són d'actualitat però que a nosaltres, per raons geogràfiques, demogràfiques o d'altre ordre, no ens afecten d'una manera directa. En canvi n'hi ha que sí. I un d'aquests és el de la seguretat ciutadana. Certament que no podem comparar els problemes que en aquest sentit té plantejada una gran ciutat amb els de Besalú, però també és cert que, aquests problemes, ara ja comencen a ésser una mica preocupants. En cosa d'un mes, dos robatoris, i ambdós de nit.

Seria ingenu afirmar que abans això no passava, però també és veritat que de nit els pobles estaven o se sentien més protegits, sabent que un home es passejava pels carrers vigilant, entre d'altres coses. Aquest home era el «sereno», un altre dels oficis avui perduts.

Per aquesta raó creiem oportú dedicar aquest «Homenots» a les dues darreres persones que exerciren aquest ofici a la nostra vila: en **Josep Corominas i Canadell**, i l'**Antoni Torrent i Faig**; ambdós nascuts a Besalú, en Josep l'any 1919 i l'Antoni l'any 1930.

«Feia de baster, però en anar desapareixent els animals anava quedant sense feina», ens diu en Josep. Llavors el batlle de Besalú, en Martírià, li oferí el lloc de sereno ja que l'anterior, en Josep Balata, havia mort. Era l'any 1953.

«El sou era petit, 250 pessetes mensuals, si bé tenia el pis i l'aigua gratuïts i estava assegurat». I ens explica que arrodonia el sou amb propines que solien oscil·lar cap a unes 200 pessetes mensuals.

-Quines eren les feines del sereno, Josep?

Moltes. L'escorxador. Prenia el pes del bestiar, posava el nom del carnisser o del particular que portava l'animal a matar. Cobrava els rebuts, ja que es pagava un tant per quilo i a mi em donaven el 5% del que recollia. Netejava l'escorxador, escombrava la plaça. I de 12 a 4 de la nit feia de sereno. Heu de tenir en compte que la feina de l'escorxador començava a les 6.

-I quina era la feina exacta del sereno?

Passejar-se pel poble. Cridar el metge si hi havia algun malalt, ja que els metges no es llevaven si no érem nosaltres qui els cridàvem... Cantar les hores i el temps...

Tot xerrant també ens explica que feia la feina d'agutzil i, com a tal, anunciava amb la corneta el peix, les contribucions, els inquilinats, les vacunes dels gossos...

En Josep deixà la feina de sereno per anar de vigilant a C. B. I., on li pagaven 500 ptes. setmanals. Era l'any 1961.

El seu lloc l'ocupà l'Antoni, que des del 58 ja treballava de paleta a l'Ajuntament i tenia cura de les línies d'aigües.

Cobrava 407 pessetes setmanals i en agafar la feina de sereno vaig passar a guanyar-ne 707. I tot refet afegeix: Era l'home que guanyava més del poble en aquells moments.

-Com organitzàveu la feina?

Treballava vuit hores de dia fent de paleta i agutzil; quatre de nit i dues de matinada a l'escorxador. I tot això set dies a la setmana. Però l'Antoni aclareix: Quan vaig acceptar fer de sereno, vaig posar una condició: fer festa per la Festa Major. Aquelles nits feia la ronda la Guàrdia Civil.

En demanar per les relacions amb la Guàrdia Civil ambdós ens responen alhora que molt bones. Si mai tenien algun problema i els ho demanaven, acudien prestament. I tant en Josep com l'Antoni ens comenten que les nits d'hivern, sovint anaven a escalfar-se al foc que els guàrdies que feien el control al pont tenien encès a la caseta. L'Antoni, concretament, ens diu que entre ronda i ronda anava a fer una partida de parxís a la central amb l'Esteve de can Surós, i que a l'estiu agafava un llibre i llegia al peu de la columna que hi havia al bell mig de la plaça amb un llum a sobre.

-Portàveu alguna arma?

El «xuxo», que era un pal amb un ganxo.

I en Josep, tot rient, afirma que semblava la llança d'un negre. Ah!, i també portaven una gorra amb les inicials S.M.

L'Antoni deixà l'Ajuntament l'any 65 perquè el sou havia quedat desfasat i llavors, època de fort creixement, es cobrava molt més treballant a la construcció.

Fou el darrer sereno.

En passar al capítol de les anècdotes, ambdós ens expliquen les petites coses que van viure.

I fem constar la nostra sorpresa perquè les experiències que visqueren durant les nits de passejar-se pel poble no tenien la gravetat que hom podria imaginar si pensem en el que succeïx darrerament.

I així, en Josep i l'Antoni comenten que amb el que més sovint es trobaven era amb algú que emplenava la saca a l'hort del «veí», o bé una dona que em robava els bròquils a mi per vendre'ls a una botiga, diu en Josep. O aquell qui canviava els socs de lloc. O una colla de joves, avui respectables pares de família, que passaven l'estona trencant bombetes o fent servir de water públic l'hospital de Sant Julià o «Hogar Parroquial».

I entre les anècdotes, cap de violència, fora d'alguna ocasió en què s'havien de posar seriosos amb algun que anava més alegre del compte.

Quan vàrem viure de veritat fou quan l'Antoni ens va dir que de vegades, en hores determinades, veies algú determinat sortir d'alguna casa que no era la seva i que no hi havia d'anar a fer res, a aquelles hores. I en Josep hi està d'acord i afegeix que fins i tot havia vist córrer alguna dona...

Davant aquest panorama relativament tranquil, els preguntem si els nostres dies seria el mateix, fer de «sereno». Ambdós coincideixen que ara seria una tasca molt més difícil. Les raons? La gent abans era de més bona fe, més respectuosa. L'autoritat era més temuda.

Arribats en aquest punt, comencem a parlar de la inseguretat vilatana i ambdós coincideixen a afirmar que un sol sereno tampoc no seria la solució. En farien falta, segons la seva opinió, almenys tres, i ben equipats.

Tallafarro

PARLEM DE TEATRE!

AL VOLTANT DE LA TAULA

A les vostres mans un altre exemplar de «TALLAFERRO», i ja som aquí puntuals a la nostra cita amb una xerrada més, perquè coneguem com és la gent del teatre, com pensa, les seves inquietuds, els seus anhels, les seves il·lusions.

Doncs heus ací la ROSA i en Joan.

ROSA RAMON I ROS

De signe balança; amb una esplendorosa joventut, caràcter obert i simpàtic. Li agrada conversar, treballa i estudia. Té nom de flor i és una autèntica primavera, deliciosa sirena tant a l'aigua com a fora.

El seu hobby: estudiar i practicar esport.

El seu plat favorit: els fidels i els entrepans.

Podríem molt ben dir que brilla amb llum pròpia.

JOAN REIXACH I PARAROLS

Un xicot alt, amb una senyora barba, és arrauxat i de vegades un xic inconscient, té el dinamisme de la joventut, incansable quan la feina que fa li agrada, enamorat de la música moderna, practica l'esquí, bon company i després envers els altres. Viu la vida intensament i és un gran admirador de l'element femení encara que no vol que sigui dit.

El seu hobby: esquiar.

El seu plat favorit: aletes de pollastre a la brasa amb llimona.

I a més es diu Joan... Quin nom, aquest, i quin home!

LA ROSA

—Què penses i com veus les persones de més de 35 anys?

Els veig molt més grans que jo, encara que penso que també hi arribaré.

—Com veus i què són els teus pares per a tu?

Són dues persones que s'estimen molt i han intentat donar-m'ho tot. Per a mi són amor, ajuda i suport sempre.

—Quines característiques d'una persona són les més importants al teu semblar?

La sinceritat, la simpatia i la intel·ligència.

—Si no visquessis a Besalú, on t'agradaria més viure?

No m'ho he plantejat mai i estic enamorada de Besalú, el meu poble.

—T'agrada la naturalesa? Destaca'ns alguna cosa d'ella.

Sí, sempre miro de viure-la. L'aigua transparent de les muntanyes, la tranquil·litat bucòlica d'un paisatge.

—Què canviaries de Besalú que no t'agradi?

La xafarderia. Són més els que xafardegan que no pas els que viuen pel poble.

—Com veus la joventut actual des del teu prisma de jove?

Discotequeros; viuen poc la natura.

—Què opines del nostre teatre, i per què no hi ha més noies disposades a fer-ne?

És una entitat cultural. No n'hi ha més perquè el desconeixen totalment. Jo vaig plegar degut a les meves obligacions.

—Quina cosa anheles més en la vida?

Viure.

—Què és estar enamorat d'una persona?

Compartir uns sentiments, uns anhels i molta comprensió.

Tot això, i molt més encara!

EN JOAN

—Ets amant de la velocitat? Quina marca de cotxes prefereixes i per què?

M'encisa, encara que és perillosa. El Ferrari perquè és agressiu i esportiu, i té un piló de coses interessants.

—Com t'agraden les dones, a tu? Què han de tenir perquè siguin quasi perfectes, ja que la perfecció autèntica és molt difícil de trobar, encara que no impossible?

Madures, intel·ligents, de caràcter fort i molt sensuals. Tot això i molt més.

—En què consisteix per a tu la felicitat?

Viure.

—El teu pensament sobre el nostre teatre; com veus en general el teatre actualment en la resta del nostre país?

Harmonia, companyonia i treball d'equip, lluitant per una superació constant. Sensiblement, està ben encaminat.

—Amb què assimiles aquestes paraules? Nit = Juerga. Amor = Meravel·la. Cel = Tranquil·litat. Felicitat = Viure. Menjar = Vici. Pluja = Romàntic. Diners = Avarícia. Dissabte = Marxa. Llibre = Cultura. Calor = Patir.

—Si et toquessin cent milions a la loteria, què faries?

Em compraria un Ferrari vermell.

—Què en penses, del treball? T'agrada la teva feina?

Una cosa molt necessària perquè el sistema ho requereix. La més bonica de totes.

—L'últim llibre que has llegit i l'animal que més t'agrada.

«Ruta sangrienta». El mastí del Pirineu.

—Creus en una altra vida? Què en penses?

Rotundament sí. Crec fermament que hi ha una cosa superior a nosaltres.

La fe mou muntanyes!

GERMANDAT DE DONADORS DE SANG

Gràcies a la gentilesa del jovent de Ràdio Besalú, durant aquests tres mesos d'estiu, juliol, agost i setembre, setmanalment, cada divendres de 6 a 7 de la tarda, us presentarem un programa de ràdio titulat «Gota a gota».

Un programa d'amenitats, música i entrevistes, un programa per a l'estiu que voldria ésser refrescant, fer-vos passar una estona distreta sense cobòries; però alhora acostar-vos a la realitat diària de la vida on, dissortadament, no tot és felicitat.

La sang no es fabrica, encara; tu sí que la pots donar. Mentre esperem que la ciència pugui reemplaçar la nostra de moment encara és insubstituïble, i podem salvar moltes vides. És tan bonica, la vida!

Aquest és el programa de la Germandat de Donadors de Sang, desinteressada envers tothom, i aquest és el nostre programa, és el TEU programa. Un programa presentat pel seu delegat a Besalú, en Joan Zafont, una veu aprenent davant del micro, i al control tècnic i musical un expert, un xicot que val i en sap, en Miquel Àngel Mateos, el popular Miquelet.

Us agraïm la vostra escolta i ens agradaria molt rebre els vostres suggeriments sobre el programa: idees noves que puguem portar a terme..., en fi, tot el que calgui per fer-vos agradable aquesta hora del divendres de 6 a 7 de la tarda.

Us anticipem, ja, que el mes d'agost hi haurà nova extracció de sang. Ja es comunicaran oportunament dia i lloc d'extracció. Recordeu sempre que la sang és vida!

Fins sempre i, com sempre, a la vostra disposició.

Joan Zafont

Col·legi Públic Vilarrasa

L'ESCOLA ENS INFORMA

El temps passa volant! Aquesta és una de les exclamacions que, sens dubte, se senten amb més insistència i que arriba moltes vegades a nosaltres amb un caire de rutina. No n'hi fem gaire cas, perquè és un fet massa constatat i evident, i val més fer l'orni com aquell qui no se n'adona.

Però, vulgues que no, hi ha uns dies que es van repetint cada any i que, pel desgavell que porten a les famílies, no poden passar desapercebuts. Són els dies, per exemple, dels acabaments de curs o començament de les vacances dels nostres fills. Aquests dies sí que ens fan dir altra vegada: Ja hi tornem a ser? És possible que ja hagi passat un altre any?

Doncs sí. Hem acabat un altre curs. I un curs que no ha pas estat igual que els altres. Un curs que, temps a venir, recordarem com el curs on per primera vegada es varen portar a terme unes eleccions a les escoles per tal de constituir el Consell Escolar, nomenar el Director i l'equip directiu del Centre.

En el número anterior de «Tallafarro» ja vam fer uns comentaris sobre la importància d'aquestes eleccions i de la necessitat que hi havia de la participació majoritària de tots els pares d'alumnes. Ara podem constatar i fer saber a tota la comunitat que tots els sectors que constitueixen el nostre Centre participaren en uns percentatges molt elevats a les diferents consultes i qüestions on havien de manifestar-se. El sector de pares, per exemple, va venir a votar en un percentatge del 50% de les famílies.

Per a coneixement de tothom us anem la constitució actual i definitiva del Consell Escolar, que haurà de regir el nostre Centre els propers dos anys:

President: Josep Buch i Frigola.

Cap d'estudis: Roser Masó i Pairó.

Secretari administrador: Pere Cerro i Gelis.

Representant de l'Ajuntament: Josep Guix i Feixas.

Professors: Maria Domènech i Pararols, M.ª Lluïsa Masdevall i Gelada, Teresa Mir i Subirós, Maria Sau i Malé.

Pares d'alumnes: Vicens Juanola i Juncà, Vicens López i Surroca, Joan Corominas i Sala. Suplent: Enric Coll i Llandrich.

Alumnes: Gemma Corominas i Sabaté. Suplent: Marc López i Alabert.

Personal de serveis: Pilar Bosch i Bosch.

Un conjunt de persones que hauran de vetllar per aconseguir el màxim d'aprofitament per als nostres alumnes.

Un altre detall que ha fet que aquest curs no passi desapercebut, és que un professor, més ben dit, una mestra, s'ha jubilat. A la Srta. TERESA CUCALA I BARNOLA li ha arribat l'hora de dir-nos adéu en la feina i deixar pas a d'altres de més joves que ens van substituint. L'últim dia de curs es va fer un petit, senzill homenatge, tal com se sol fer al nostre Centre, a la mestra que des de l'1 de setembre de 1970 ha estat batallant en bé dels seus alumnes, aquí, entre nosaltres, en aquesta escola que no podrà oblidar. Se li dedicà, doncs, un petit homenatge de recordança, se li oferiren unes paraules de comiat i agraïment, juntament amb uns petits obsequis de la nostra comunitat.

Feia goig veure tota la mainada, arrenglerada ordenadament a la pista d'esports, observant i escoltant els comentaris que es feien acomiadant una persona que han vist molt de temps a l'escola.

Tots plegats desitgem a la Srta. Cucala molts anys de vida, i que el fet d'haver de deixar la tasca oficial que tenia fins ara no li sigui motiu de tristor, ans al contrari, l'ompli de satisfacció i li permeti, amb salut, dedicar-se a altres activitats que li plaguin.

PROGRAMACIÓ D'ESTIU A RÀDIO BESALÚ

Mesos de juliol, agost i setembre de 1986

DIMARTS

Vespres, de 10 a 12: «Pessigolles d'estiu». Un programa divertit presentat per ELS XAVACAN'S (a partir del 2n. dimarts de juliol).

DIMECRES

Vespres, de 8 a 10: «Plàtan madur». Un programa que entrevista gent que tenen ganes de dir coses importants. QUIM BARTROLÍ.

De 10 a 11: «La nit al dia». Música, notícies d'estiu i comentaris. ANTONI MATAMALA.

DIJOUS

Vespres, de 8 a 9: «D'un rosa descafeïnat». Un programa light portaveu d'una societat light i la seva dèria estiuenca. FIDEL BALÈS i MARIA BOSCH.

De 9 a 10: «Catalliuere terralana». Música de casa nostra. JOAN BOSCH.

De 10 a 1: «Doble you one». Un programa d'ambientació nocturna i noctàmbula per als amants de l'humor negre. SEBASTOPOL - ANTONIO.

DIVENDRES

Tarda, de 2'30 a 4: «Cavall de cartró». Un programa per a la mainada. CASAL D'ESTIU.

De 4 a 6: «Fes fil musical exprés». La ràdio-fórmula de les tardes d'estiu. SALVADOR GARCIA.

De 6 a 7: «Gota a gota». JOAN GRATACÓS.

De 7 a 8: La gent jove de Besalú ens porten els temes que els afecten. XEVI TORRENT, MARTÍ JUANOLA i LLUÍS TORRENT.

Vespre, de 8 a 10: «Els reporters». Un programa dels serveis informatius de Ràdio Besalú. MAITE, OCTAVI i MIQUEL.

De 10 a 1: «Viure la nit». Temes d'actualitat. TXUTXI GARCIA, GIL ERNEST COROMINES.

DISSABTE

Matí, d'11 a 3: Super magazine per combatre la xafogor. ÀNGEL, NIÇO, ALFRED, JESÚS i COMPANYIA.

Tarda, de 3 a 4: Si vols recórrer els nostres paratges amb la imaginació, escolta aquest programa. QUIM ROURA (a partir de la 3ª setmana d'agost i setembre).

De 4 a 5: Fil musical. ANTONIO RODRÍGUEZ.

De 5 a 7: «Monogràfics». Història de grups musicals. MARTÍ GIRONELL i JOSEP LAGARES.

Vespre, de 7 a 9: «Ferro colat». BANI.

De 9 a 11: «La copa de xampany». El programa de les dedicatòries. FINA i MIQUEL.

DIUMENGE

Matí, de 10 a 11: «Escoltem sardanes». MARIA JOANOLA, FRANCESC GRAU i JOSEP ABUIN.

D'11 a 1: «Llum verda». Primícies musicals. JOAN MASFREGUES i TXUTXI GARCIA-GIL.

FACTORS DEL DESENVOLUPAMENT PERSONAL

El desenvolupament de la personalitat es basa en dos factors principals: la base biològica, i la història social.

La biologia és important en el desenvolupament del nen, perquè determina si serà home o dona, introvertit o extrovertit, intel·ligent o lent. Però la biologia no ho és tot, i la història social individual de cada un inclús pot modificar les tendències biològiques heretades.

Hi ha altres factors biològics susceptibles d'afectar la personalitat del nen, com són les deficiències alimentàries, infermetats o lesions que puguin impedir el seu desenvolupament personal. Una infermetat física perllongada fa que el nen sigui retret respecte al seu ambient, fa que tingui una preocupació excessiva pel seu cos i això el centra en si mateix i el fa ésser menys sociable.

Les influències socials que incideixen en la formació de la personalitat són moltes, i quan la persona és més sensible a aquestes influències és en la infància. Els nens depenen totalment dels pares i també el desenvolupament de la seva personalitat serà condicionat pels pares, pel tipus i la qualitat de relació que es mantingui entre pares i fills. D'aquesta relació, els punts més determinants en la formació de la personalitat seran la relació afectiva i el sistema de disciplina que facin servir.

Establir una bona relació en la família, procurar un ambient d'afecte i comprensió, és el millor aval perquè es desenvolupin personalitats independents, sanes intel·lectualment, alegres i sociables.

És l'acció de les persones que envolten el nen allò que determinarà quelcom tan important com és el concepte que el nen tindrà de si mateix. En un principi, l'aprovació dels pares és fonamental per al nen. Més endavant són els mestres i els companys els qui exerciran aquest control sobre ell. Si els pares el menyspreen, se li pot crear una imatge negativa de si mateix. En canvi, si reaccionen d'una forma franca i d'acceptació, el nen pot avaluar més d'acord amb la realitat els seus trets positius i negatius, i incorporar totes les seves capacitats en un sol concepte de si mateix.

Un nen està ben adaptat si pot funcionar en situacions diferents amb desimboltura; si està segur d'ell mateix pot afrontar tots els problemes sense emocions indegudes. El nen s'ha de tenir un patró de vida que satisfaci les necessitats de les persones que viuen amb ell. Si es veu constantment contrariat o

renyit pels seus propis actes, no és gaire probable que s'accepti a si mateix ni la seva pròpia realitat.

Reyes

Psicòloga de l'escola

CLUB GIMNÀSTIC «LA GARROTXA», DE BESALÚ

Enguany, Besalú disposa d'una nova entitat de caire esportiu: El club gimnàstic «La Garrotxa».

Si bé des de fa un parell d'anys ja s'impartien classes de gimnàstica, no ha estat fins el passat mes de març que el seu funcionament ha pres caire oficial, legalitzant l'entitat i formant una junta integrada per pares dels gimnastes.

Les activitats específiques del club són la gimnàstica rítmica, l'artística i la de manteniment. L'edat mínima per poder començar a rebre les classes és de tres anys. En aquests moments tots els alumnes del club són nenes, encara que també és obert als nens.

Com en tots els començaments, el club està lluny de tenir les instal·lacions i els aparells adequats si bé, gràcies a les quotes dels socis, aquestes mancances es van superant.

Malgrat això i al poc temps de funcionament del club, ja s'han començat a recollir els primers resultats fruit d'un esforç constant i diari: l'Anna López i Albert ha quedat campiona provincial escolar de potro, terra i doble minitramp en la seva categoria, i l'Ariadna Bassols i Mir, campiona en potro i minitramp de la seva categoria; i sots-campiones provincials de gimnàstica artística escolar per equips.

I en altres competicions de clubs, les nostres gimnastes han quedat en llocs molt dignes.

El diumenge 29 de juny se celebrà la festa de cloenda del present curs al camp de futbol. Fou un acte bonic en el qual participaren gimnastes del Salt Gimnàstic i de l'Association Gymnique Perpignanaise, amb l'assistència del president de la Federació Provincial de Gimnàstica, que lliurà una placa al Club.

Va ésser un bell espectacle tota l'exhibició, i feia goig veure com les gimnastes de tres i quatre anys realitzaven els mateixos exercicis que les grans, dintre les seves possibilitats.

La Junta agraeix la col·laboració de totes aquelles persones que feren possible aquesta festa.

Junta del Club

President: Teresa Mir.

Secretari: Francesc Ros.

Tresorer: Margarida Juanola.

Vocals: Vicens López.

Francesc Vaquero.

M.ª Àngels Serra.

Silveri Ruiz.

Carme Serra.

Entrenadors

Helena Domanico.

Francesc Ros.

PRIMERA NIT DE JAZZ A BESALÚ

El 18 de juliol d'enguany, se celebrarà la primera Nit de Jazz de Besalú. Se'n dirà EL JAZZ AL JAÇ (si voleu saber per què, veniu-hi!!!) i amb aquest nom denominarem tots els concerts de jazz que es «muntin» a Besalú.

Per encetar aquest cicle, hem escollit el millor grup català de jazz del moment: LA VELLA DIXIELAND JAZZ BAND, un grup format l'any 1979 per músics amb una experiència jazzística recollida en altres formacions prou importants com «La locomotora negra»...

El seu repertori s'ha anat obrint camí dins la història del jazz, presentant actualment un programa especialment variat, amb temes de diferents estils com: «Charlestons» dels anys 20, «Swings» i «Woogis Boogis» dels 40, fins al «Rock and Roll» dels 50, que arriben a formar una petita antologia del jazz clàssic.

LA VELLA DIXIELAND presenta, així doncs, un repertori adequat tant per ballar com per a concert de jazz.

LA VELLA DIXIELAND és un cas singular, ja que la idea de recuperar temes, des del New Orleans dels anys 20, és insòlita. Això els ha portat a una fulgurant carrera d'èxits, conduïts per aquest meravellós vehicle que és el «swing», al ritme del qual han ballat ja tres generacions arreu del món.

L'estructura instrumental neix de la base rítmica, formada per bateria, contrabaix i guitarra (o banjo en els temes tradicionals) i la base harmònica, formada per trombó, trompeta i dos saxos. Segons els temes, la formació s'enriqueix amb la incorporació del vibràfon, el qual estableix un pont entre ambdues bases, la rítmica i harmònica. Tot això es veu il·lustrat, en alguns temes, amb les veus d'alguns dels seus components, que són:

Pep Gol (*trompeta*)

Xavier Manau (*trombó*)

Oriol Bordas (*vibràfon i saxo tenor*)

Pau Casares (*saxo baríton, saxo alt i clarinet*)

Ricardo Araiza (*guitarra i banjo*)

Artur Regada (*contrabaix*)

Ricardo Hochberger (*bateria*)

ELS MATEIXOS COLLARS AMB DIFERENTS GOSSOS

El 18 de juliol d'aquest any, es compleix el primer cinquantenari d'allò que se'n va dir «el glorioso alzamiento nacional». Vés per on, fa cinquanta anys que des del Marroc un militar, no sé si sediciós?, rebel?, indisciplinat?, o cap calent?, es va alçar contra el govern legalment establert i, com a acte de reconeixement a la seva gesta, al cap de poc va ésser nomenat per la «Junta de Burgos» amb un càrrec que lluiria al llarg d'una quarantena d'anys; el de «Generalísimo de los tres ejércitos». Aquest contrasentit, per als qui no han fet la «mili», potser no vulgui dir gaire res, però els qui l'hem haguda de fer ja sabem que per faltes molt menys greus que les que va cometre aquest home com a mínim érem castigats amb uns quants dies de prevenició.

Però, és clar, ell va tenir la paella pel mànec i la va manejar durant els quaranta anys que -valgui la redundància- va

tenir en quarantena els qui li podien presentar oposició. Una vegada més, la raó de la força s'imposava a la força de la raó.

Pobres impotents, la gent del poble davant el dictador! Fins a l'ocàs de la seva vida no van veure una alba de llibertats.

Mort el gos s'ha acabat la ràbia. Sempre ho han dit els més optimistes, però amb aquesta dita popular no n'hi ha prou. Moren els gossos, però els collars encara hi són i cada dia neixen nous possibles gossos per poder-los lluir. I fan cua, es barallen, s'escridassen..., i no sé si fins i tot arriben a mossegar-se per arribar a tenir un collar.

I com que la cosa va de dites populars, «per a mostra un botó». Què ha passat a la darrera campanya electoral? Ni el seny, ni el bon fer, ni allò de «mantener las buenas costumbres», ni l'ètica parlamentària d'aquells qui somien ésser parlamentaris, no s'han vist enlloc quan uns i altres, passejant-se per viles i ciutats, deien que presentaven la seva oferta electoral.

Ja és d'agrair que els polítics o els qui en volen ésser s'acostin al poble de tant

en tant, malgrat que sigui només per omplir-se les butxaques de vots que són, en definitiva, les garrofes de demà i de quatre anys més. Però per això no cal lladrar tant, amb remenar la cua n'hi ha prou per aconseguir el collar per «collar» el poble, això sí, democràticament, perquè us haurem votat.

Sou els hereus d'una cosa que es va deixar «atada y bien atada»; una cosa que en la seva època es va cordar amb cordons. Ara s'ha progressat i toca collar, i per collar una cosa que pugui anar bé a tothom, manquen unes eines, que els qui diuen que es dediquen a la política no en tenen prou.

Com que no es poden trencar motllures, després de tant lladrar abaixaran el cap i amb els vots els penjarem el collar, perquè puguin collar «lo atado y bien atado» per a quatre anys més i sense el perill d'haver de ferir les sensibilitats dels qui sempre han fet ús de la raó de la força. Els altres que vagin esperant, però que vagin amb compte, perquè una mossegada amb mala bava d'un gos d'atura, pot migpartir la pota d'una ovella que fuig del ramat.

Fidel Balés i Juanola

RESULTATS DE LES ELECCIONS GENERALS 1986

Us oferim un resum dels resultats a la Garrotxa, limitats als partits que han obtingut més vots. Dades més generals referents a Catalunya o a tot l'Estat espanyol, les trobareu en qualsevol diari o revista.

Poble	PSC	CDS	AV	CiU	UEC	ERC
Argelaguer	64	4	3	105	7	11
BESALÚ	389	29	18	716	18	50
Beuda	18	4	1	22	0	1
Castellfollit	156	13	6	467	13	11
Maià Mont.	85	3	0	102	3	8
Mieres	16	1	4	110	1	6
Montagut	48	13	19	254	1	11
Olot	4.253	294	180	7.709	279	601
Les Planes	207	12	8	726	26	41
Les Preses	178	18	3	368	15	14
Riudaura	53	5	4	109	8	7
Sales de Ll.	5	1	8	13	0	0
St. Aniol F.	12	7	1	95	0	2
St. Feliu P.	86	6	22	373	10	44
St. Ferriol	14	1	0	60	1	1
St. Jaume Ll.	148	11	12	217	3	26
St. Joan F.	49	19	12	1.044	19	89
Santa Pau	87	9	8	376	12	34
Tortellà	162	8	3	183	16	7
Vall Bas	168	18	14	937	16	57
Vall Bianya	89	6	9	402	16	10
Total	6.287	482	335	14.388	464	1.031

La Garrotxa	Elec. grals. 82	Elec. grals. 86
CiU	11.641	14.388
PSC	7.478	6.287
CP	3.854	2.342
ERC	1.953	1.031
PSUC/ENE .	741	464

DIPUTATS A GIRONA

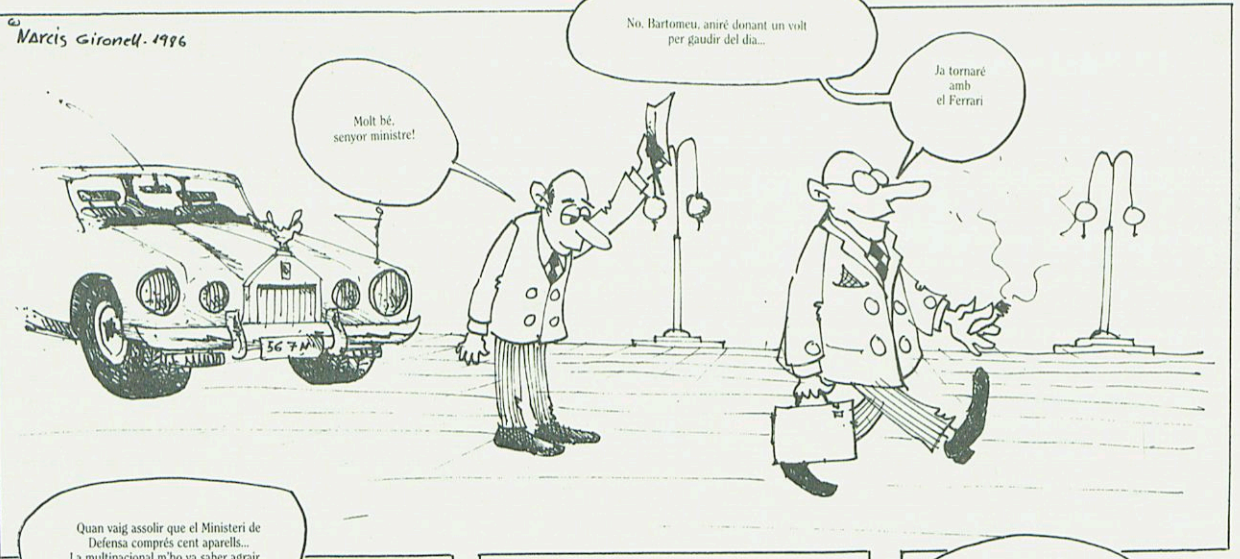
	1982	1986
CiU	2	3
PSC	2	2
CP	1	

SENADORS A GIRONA

CiU	3	3
PSC	1	1

CONGRÉS DE DIPUTATS

PSOE	202	184
CP	106	105
UCD	12	—
CDS	2	19
CiU	12	18
PCE/PSUC		
IU/UEC	4	7
PNB	8	6
HB	2	5
EE	1	2
ERC	1	0
Altres	—	3
Abst. %	20,1	29,2

Narcís Gironell - 1986

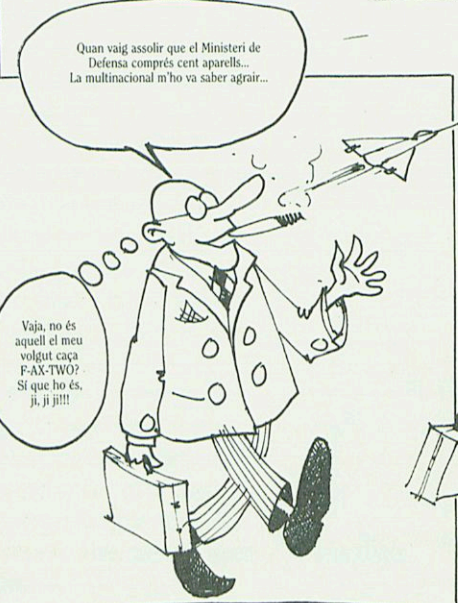
Molt bé, senyor ministre!

No, Bartomeu, aniré donant un volt per gaudir del dia...

Ja tornaré amb el Ferrari

Ha col·laborat en aquest número:

CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL

Quan vaig assolir que el Ministeri de Defensa comprés cent aparells... La multinacional m'ho va saber agrair...

Vaja, no és aquell el meu volgut caça F-AX-TWO? Si que ho és, ji, ji ji!!!

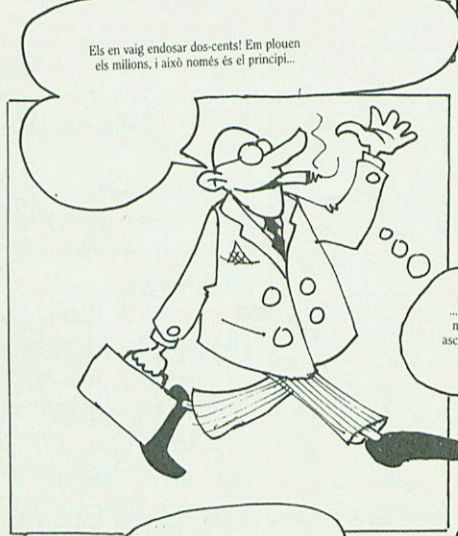
Imagina't, un negoci d'uns quants milions de dòlars... Cada ocelllet d'aquests costa un parell de milions.

Excel·lent aparell... Més barat, però...

Què estic sentint? Si, si, si...! El transport de tropes Z-P-II

Avui tinc el dia!

Els en vaig endosar dos-cents! Em plouen els milions, i això només és el principi...

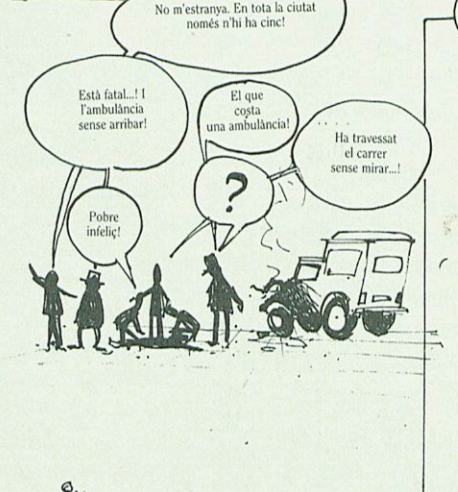
...de la meua ascensió.

No m'estranya. En tota la ciutat només n'hi ha cinc!

Quina desgràcia! Aquest home necessitava una ambulància amb equip de reanimació.

L'hauriem pogut salvar... però amb aquest instrumental...

Està fatal...! I l'ambulància sense arribar!

El que costa una ambulància!

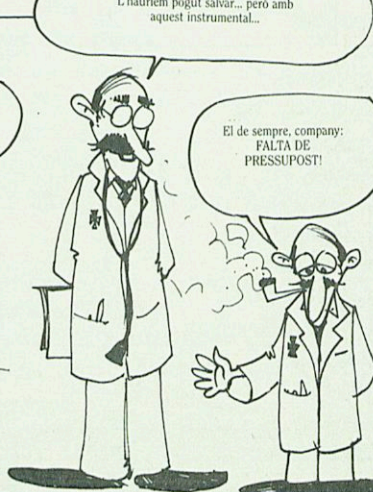
Ha travessat el carrer sense mirar...!

Pobre infeliç!

?

Però només en tenim una i no està disponible per falta de diners.

El de sempre, company: FALTA DE PRESSUPOST!

Narcís Gironell 1986.